

Amaran PM perlu diterjemah dengan tindakan, penguatkuasaan

NOR AZURA A. RAHMAN

ISU warga asing yang memasuki Malaysia menggunakan visa pelancong, pelawat atau pas pelajar tetapi kemudiannya menjalankan aktiviti perniagaan secara tidak sah bukanlah perkara baharu.

Walaupun begitu, apabila Perdana Menteri, Datuk Seri Anwar Ibrahim sendiri menyebut dalam perhimpunan bulanan Kementerian Komunikasi pada 8 Jun lalu isu ini sudah mencapai tahap yang membimbangkan dan memerlukan tindakan menyeluruh kerajaan.

Dalam ucapanannya, Perdana Menteri menyatakan kerajaan menerima banyak aduan mengenai warga asing yang menggunakan pas lawatan untuk menjalankan pelbagai bentuk perniagaan, termasuk Perusahaannya Mikro, Kecil dan Sederhana (PMKS) seperti kedai kopi, bengkel membaiki kenderaan, perkhidmatan penyamanan udara, ejen pencongan, perajin dan aktiviti perdagangan melalui platform e-dagang.

Lebih membimbangkan, terdapat dakwaan sesetengah perniagaan ini menggunakan lesen tempatan sebagai 'proksi' sedangkan operasi sebenar, modal, pekerja dan keuntungan dikawal oleh pihak asing.

Walaupun Perdana Menteri memberikan contoh melibatkan warga China kerana jumlah kes yang lebih ketara ketika ini, yang lebih sama beliaunya turut menegaskan prinsip yang sama akan dikenakan terhadap mana-mana warga asing tanpa mengira negara asal.

Dari sudut ekonomi, PMKS merupakan tulang belakang ekonomi negara. Menurut data rasmi Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM) pada 31 Julai 2025, PMKS menyumbang 39.5 peratus atau RM652.4 bilion kepada ekonomi Malaysia pada 2024 melibatkan sejumlah 8.10 juta peluang pekerjaan kepada rakyat tempatan.

Oleh itu, apabila berlaku persaingan tidak seimbang

daripada pihak yang beroperasi secara tidak sah, golongan yang paling terkesan ialah usahawan kecil tempatan yang bergantung kepada keuntungan kelangsungan meneruskan perniagaan.

Keadaan menjadi lebih sukar apabila peniaga asing yang beroperasi secara haram mempunyai kelebihan tertentu. Sebahagian daripada mereka mungkin tidak membayar cukai, tidak mencarum kepada sistem perlindungan sosial pekerja, tidak mematuhi syarat pesenanan tempatan dan memerosakan bekalan dari negara asal pada harga yang jauh lebih rendah.

Dalam situasi ini, peniaga tempatan yang mematuhi undang-undang terpaksa bersaing dalam padang permainan yang tidak sama rata.

Selain itu, kebocoran ekonomi turut menjadi kebimbangan utama. Sekiranya keuntungan diperolehi daripada aktiviti perniagaan di Malaysia akhirnya dipindahkan ke luar negara tanpa memberi nilai tambah signifikan kepada ekonomi tempatan, maka negara akan kehilangan sebahagian manfaat ekonomi yang sepatutnya dinikmati rakyat Malaysia.

PMKS TEMPATAN TERANCAM

Dalam jangka panjang, keadaan ini boleh melemahkan daya tahan sektor PMKS tempatan dan mengurangkan peluang pekerjaan untuk rakyat sendiri.

Isu yang dibangkitkan Perdana Menteri juga mempunyai dimensi keselamatan dan tadbir urus. Penyalahgunaan visa pelancong atau pas pelajar untuk tujuan komersial menunjukkan wujud kelemahan dalam pemantauan dan penguatkuasaan.

Jika tidak dibendung, boleh membuka ruang kepada aktiviti ekonomi tidak formal yang sukar dikesan pihak berkuasa, termasuk pengelakan cukai, pemindahan wang tidak sah dan penggunaan identiti atau lesen tempatan secara tidak sah.

Dalam perancangan misalunya, beberapa kawasan tumpuan pelancong menyaksikan kemunculan situasi di mana ejen pelancong, pengusaha pengangkutan dan perniagaan berkaitan didominasi warga asing yang beroperasi dalam rangkaian mereka sendiri.

Keadaan ini menyebabkan

manfaat ekonomi daripada kedatangan pelancong secara tidak sah mengalir secara optimum kepada komuniti tempatan.

Walaupun bagaimanapun, isu ini perlu ditangani secara berhemah. Malaysia merupakan sebuah negara yang bergantung kepada perdagangan antarabangsa, pelaburan asing dan sektor pelancongan.

Oleh itu, tindakan kerajaan tidak boleh dilihat sebagai bersifat anti-pelabur atau anti-warga asing. Pelabur dan usahawan asing yang mematuhi undang-undang tertentu perlu terus dialu-alukan kerana mereka menyumbang pertumbuhan teknologi dan penciptaan peluang pekerjaan.

Apa yang perlu dibanteras ialah penyalahgunaan visa, bukannya kehadiran warga asing secara keseluruhannya.

Sehubungan itu, pendekatan yang dicadangkan Perdana Menteri dilihat amat tepat kerana menekankan penguatkuasaan bersepadu seperti Jabatan Imigresen Malaysia (JIM), Lembaga Hasil Dalam Negeri (LHDN), Jabatan Kastam Diraja Malaysia (JKDM), Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Kos Sara Hidup (KPDN), Bank Negara

Malaysia (BNM), Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (MCMC) dan pihak berkuasa tempatan (PBT).

Kerajaan juga perlu mempercepatkan penggunaan teknologi digital dan kecerdasan buatan (AI) bagi mengenal pasti corak transaksi yang mencurigakan, menjejaki aliran wang serta mengesan rangkaian perniagaan yang menggunakan lesen tempatan sebagai topeng kepada operasi asing. Dalam era ekonomi digital, penguatkuasaan tidak lagi boleh bergantung semata-mata kepada pemeriksaan fizikal di premis perniagaan.

Mekanisme pemberi maklumat perlu diperkukuhkan supaya peniaga tempatan dan orang ramai dapat menyalurkan maklumat tanpa rasa takut. Persatuan perniagaan dan dewan perdagangan juga perlu memajukan peranan lebih aktif membantu kerajaan mengenal pasti aktiviti yang melanggar undang-undang.

Apa yang dibangkitkan Perdana Menteri sebenarnya bukan sekadar soal pelanggaran syarat visa tetapi menyentuh isu yang lebih besar iaitu kedaulatan ekonomi negara dan hak rakyat secara adil dalam pasaran mereka sendiri.

Keberanian Perdana Menteri mengangkat isu ini secara terbuka wajar dipuji kerana menunjukkan kesediaan kerajaan untuk bertindak terhadap masalah yang semakin meresahkan masyarakat walaupun melibatkan kepentingan pelbagai pihak.

Justeru amaran diberikan perlu diterjemahkan kepada tindakan penguatkuasaan yang tegas supaya Malaysia kekal sebagai sebuah negara mesra pelaburan dan perdagangan serta pada masa sama tidak berkompromi terhadap sebarang bentuk penyalahgunaan undang-undang yang menjejaskan peluang perniagaan dan mata pencarian rakyat tempatan.

DR. Nor Azura A. Rahman ialah Feo Berserutu di Institut Hubungan Antarabangsa dan Diplomasi Asia (AIAD) dan juga Pensyarah Kanan di Pusat Pengajian Antarabangsa, Universiti Utara Malaysia (UUM).

PENYALAHGUNAAN visa oleh warga asing untuk menjalankan perniagaan di Malaysia memberi kesan besar kepada Perusahaan Mikro, Kecil dan Sederhana (PMKS) tempatan. - GAMBAR HIASAN